

Työmarkkinat

Työllisyyden kehitys jumittaa

- » Työttömyysasteen lasku on pysähtynyt
- » Työvoiman ulkopuolelta ei merkittävää apua työllisyysasteen kehitykseen
- » Työtuntien määrällä mitattu työllisyys kasvaa maltillisesti
- » Syksyn palkkaneuvottelut aiheuttavat epävarmuutta ansiotason ennusteeseen

LISÄTIETOJA

Vanhempi tutkija
Hannu Karhunen
(09) 2535 7308
hannu.karhunen@labour.fi
www.labour.fi

Työllisyys kohentui viime vuosina nopeasti talouskasvun myötä. Lisäksi työvoiman ulkopuolelta siirryttiin sankoin joukoin työvoimaan vuoden 2017 viimeisen puoliskon jälkeen ja vielä vuonna 2018. Työllisyyden nopeahko kehitys on kuitenkin hidastunut huomattavasti kuluvan vuoden aikana. Arvioimme työttömyysasteen jäävän tänä vuonna 6,6 prosenttiin ja 6,7 prosenttiin vuonna 2020.

TYÖLLISYYSSTOIMENPITEIDEN TOIMIVUUS ON EPÄVARMALLA POHJALLA

Hallitus on asettanut tavoitteeksi saavuttaa 75 prosentin (rakenteellinen) työllisyysaste vuoteen 2023 mennessä. Ministeriön asettamat työryhmit etsivät keinoja, joilla tähän tavoitteeseen voitaisiin päästä. Mahdollisten uusien toimenpiteiden työllisyysvaikutusta ennustevuosien 2019 ja 2020 aikana voidaan pitää vähäisinä. Rakenteellisten toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset näkyisivät työllisyysasteessa aikaisintaan vuonna 2021.

Hallituksella ei ole myöskään käytössä toimivia työvoimapolitiittisia työkaluja, joiden avulla voitaisiin vaikuttaa yksityisen sektorin nettotyöllisyyteen nopealla aikataululla. Esimerkiksi palkkatuen käytön laajentamisella voidaan todennäköisesti vaikuttaa tilastoitujen työttömien määrään tilapäisesti, mutta tuen lopullinen vaikutus ja kustannustehokkuus selviää vasta tukijakson jälkeen. Tutkimuskirjallisuuden perusteella ei ole realistista olettaa, että palkkatuella saavutettaisiin suuria pysyviä vaikutuksia nettotyöllisyyteen (ks. erillisteksti).

Arvioimme työllisyysasteen jäävän 72,6 prosenttiin vuonna 2019 ja nousevan vain marginaalisesti seuraavana

vuonna 72,7 prosenttiin. Talouden kasvun hidastuminen voi myös johtaa siihen, että työvoimasta siirrytään aikaisempaa useammin työvoiman ulkopuolelle, kuten opiskelumaan. Arviomme mukaan ennustejakson aikaiset nettomuutokset ovat kuitenkin melko pieniä.

PALKKANEUVOTTELUT MÄÄRÄÄVÄT ANSIOTASON SUUNNAN

Ansiotasoindeksin kehitys määräytyy sopimuspalkkojen lisäksi liukumista. Viime kierroksella palkan- korotusten yleiseksi linjaksi muodostui yhteensä 3,2 prosentin korotus, joka oli tarkoitus toteuttaa vuosina

TYÖMARKKINOIDEN KESKEISET LUVUT

	2017	2018	2019e	2020e
Työttömyysaste (%)	8,6	7,4	6,6	6,7
Työllisyysaste (%)	69,6	71,7	72,6	72,7
Työvoima (1 000)	2707	2742	2746	2752
Työlliset (1 000)	2473	2540	2566	2568
Työttömät (1 000)	234	202	180	184
Ansiotasoindeksi (%)	0,2	1,7	2,7	2,1
Keskituntiansiot (%)	0,8	1,8	2,3	1,9

Lähde: Tilastokeskus, Palkansaajien tutkimuslaitos

2018 ja 2019. Kalenterivuosille jaetut korotukset (1,6 prosenttia) eivät kuitenkaan astuneet voimaan heti vuoden 2018 alussa, minkä vuoksi palkankorotukset kumuloituvat voimakkaammin vuodelle 2019. Arvioimme ansiotasoindeksin kasvavan kuluvana vuonna 2,7 prosenttia.

Syksyn aikana alkavat palkkaneuvottelut ja julkisen sektorin lomarahojen leikkauksien palautukset vaikuttavat ensi vuoden ansiotasokehitykseen. Oletamme ennustemme pohjalta samankaltaiset sopimuskorotukset kuin edellisellä kierroksella. On myös todennäköistä, että tämän palkkakierroksen korotukset astuvat voimaan vasta viiveellä eivätkä heti kalenterivuoden alusta. Arvioimme liukumien myös jäävän lähelle kuluvan vuoden arvoa, jolloin ansiotaso nousee 2,1 prosenttia vuonna 2020.

Lisäksi ennusteessa oletetaan, että julkinen ja yksityinen sektori irtaantuvat kiky-sopimuksen työajan pidennyksestä. Tämä vähentää tehtyjä työtunteja ja nostaa keskituntiansioita noin prosentin vuonna 2020. Toisaalta tämä vaikutus kumoutuu osin sillä, että vuonna 2020 on kolme työpäivää enemmän kuin vuonna 2019. Arvioimme palkansaajien tehtyjen työtuntien kasvavan 1,1 prosenttia kuluvana vuonna ja 0,9 prosenttia ensi vuonna. Keskituntiansiot nousevat 2,3 prosenttia vuonna 2019 ja 1,9 prosenttia vuonna 2020. ■

ANSIOTASOINDEKSI, SOPIMUSPALKKAINDEKSI JA LIUKUMAT 2007-2020

